

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG

TRƯƠNG PHÚC THỊNH

BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC
TIẾNG ANH TẠI CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC
PHỔ THÔNG HUYỆN THĂNG BÌNH,
TỈNH QUẢNG NAM

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.05

TÓM TẮT LUẬN VĂN THẠC SĨ GIÁO DỤC HỌC

Đà Nẵng, Năm 2014

Công trình được hoàn chỉnh tại
ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG

Người hướng dẫn khoa học: **PGS.TS. LÊ QUANG SƠN**

Phản biện 1 : **TS. TRẦN XUÂN BÁCH**

Phản biện 2 : **PGS.TS. PHÙNG ĐÌNH MÃN**

Luận văn sẽ được bảo vệ tại Hội đồng chấm luận văn tốt nghiệp thạc sĩ Giáo dục học họp tại Đại học Đà Nẵng vào ngày 18 tháng 7 năm 2014

Có thể tìm hiểu luận văn tại:

- Trung tâm Thông tin - Học liệu, Đại học Đà Nẵng.
- Thư viện trường Đại học Sư phạm, Đại học Đà Nẵng

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Hiện nay, với sự phát triển ngày càng nhanh thông tin và khoa học công nghệ, nền kinh tế tri thức có vai trò ngày càng nổi bật trong quá trình phát triển lực lượng sản xuất trên phạm vi toàn cầu. Nền kinh tế tri thức đòi hỏi con người phải có nhiều kiến thức, kỹ năng mới và một thái độ tích cực để làm chủ cuộc sống. Hơn nữa xu thế hội nhập quốc tế ngày nay đòi hỏi mỗi quốc gia phải có một nguồn nhân lực chất lượng cao, làm việc được trong một môi trường đa ngôn ngữ, đa văn hóa. Việt Nam đang đứng trước thách thức to lớn có tính chất sống còn trong lịch sử là phải tìm ra con đường sáng tạo để có thể hội nhập vào khu vực và thế giới.

Trong bối cảnh đó yếu tố con người - nguồn nhân lực chất lượng cao là yếu tố quyết định để phát triển kinh tế. Tiếng Anh được nâng lên như vai trò của một năng lực phẩm chất cần thiết về nhân cách của con người Việt Nam hiện đại. Tiếng Anh - một ngôn ngữ quốc tế đã thực sự trở thành một phương tiện giao tiếp, là chìa khoá mở cửa kho tàng tri thức nhân loại, góp phần to lớn trong công cuộc công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước, giúp chúng ta vững bước trên con đường hội nhập quốc tế. Tiếng Anh có vai trò và vị trí quan trọng trong sự nghiệp giáo dục đào tạo và trong sự phát triển của đất nước.

Trong những năm qua hoạt động dạy học (HDDH) tiếng Anh ở các trường trung học phổ thông (THPT) tỉnh Quảng Nam nói chung và huyện Thăng Bình nói riêng đã có nhiều đổi mới, đem lại nhiều kết quả đáng kể. Song cách quản lý HDDH của nhà trường nói chung và môn tiếng Anh nói riêng phần lớn theo kinh nghiệm tự học hỏi nên chưa đáp ứng được yêu cầu đổi mới hiện nay.

Xuất phát từ những lý do trên, tôi đã lựa chọn đề tài: “***Biện pháp quản lý hoạt động dạy học Tiếng Anh tại các trường trung học phổ thông huyện Thăng Bình, tỉnh Quảng Nam***” để nghiên cứu với mong muốn tìm hiểu được thực trạng quản lý dạy học tiếng Anh vào việc xây dựng các biện pháp quản lý nhằm nâng cao chất lượng dạy học Tiếng Anh tại các trường THPT huyện Thăng Bình tỉnh Quảng Nam đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của toàn xã hội.

2. Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở nghiên cứu thực trạng công tác quản lý HĐDH tiếng Anh ở các trường THPT huyện Thăng Bình, đề xuất các biện pháp quản lý HĐDH Tiếng Anh tại các trường THPT huyện Thăng Bình tỉnh Quảng Nam trong giai đoạn hiện nay.

3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu

- Khách thể nghiên cứu: HĐDH môn Tiếng Anh tại các trường THPT huyện Thăng Bình tỉnh Quảng Nam.

- Đối tượng nghiên cứu: Các biện pháp quản lý HĐDH môn Tiếng Anh tại các trường THPT huyện Thăng Bình tỉnh Quảng Nam.

4. Nhiệm vụ nghiên cứu

4.1. Hệ thống hoá cơ sở lý luận về quản lý HĐDH Tiếng Anh trong trường THPT.

4.2. Khảo sát, phân tích và đánh giá thực trạng quản lý HĐDH Tiếng Anh tại các trường THPT huyện Thăng Bình tỉnh Quảng Nam.

4.3. Đề xuất các biện pháp quản lý HĐDH Tiếng Anh tại các trường THPT huyện Thăng Bình tỉnh Quảng Nam.

5. Giả thuyết nghiên cứu

HĐDH Tiếng Anh tại các trường THPT huyện Thăng Bình tỉnh Quảng Nam còn có những hạn chế. Nếu thực hiện các biện pháp quản lý theo hướng quản lý đồng bộ các yếu tố cấu trúc HĐDH thì

chất lượng dạy học Tiếng Anh sẽ từng bước được nâng cao, đáp ứng được mục tiêu đào tạo của nhà trường trong giai đoạn hiện nay.

6. Phạm vi nghiên cứu

Đề tài tập trung nghiên cứu thực trạng quản lý HĐDH Tiếng Anh tại các trường THPT huyện Thăng Bình tỉnh Quảng Nam trong 3 năm trở lại đây làm cơ sở cho việc đề xuất các biện pháp quản lý đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục giai đoạn 2011 - 2020.

7. Phương pháp nghiên cứu

7.1. Nhóm các phương pháp nghiên cứu lí luận

Sử dụng các phương pháp phân tích, tổng hợp, phân loại, hệ thống hoá, khái quát hoá để nghiên cứu các tài liệu.

7.2. Nhóm các phương pháp nghiên cứu thực tiễn

Sử dụng các phương pháp nghiên cứu thực tiễn như: điều tra, quan sát, phỏng vấn, nghiên cứu sản phẩm hoạt động, nghiên cứu hồ sơ lưu trữ.

7.3. Nhóm các phương pháp xử lý số liệu nghiên cứu

Sử dụng một số thuật toán của toán học thống kê áp dụng trong nghiên cứu giáo dục.

8. Cấu trúc luận văn

Ngoài phần mở đầu, kết luận khuyến nghị, tài liệu tham khảo, phụ lục, luận văn được trình bày trong 3 chương:

Chương 1: Cơ sở lý luận về quản lý HĐDH Tiếng Anh ở trường THPT

Chương 2: Thực trạng quản lý HĐDH Tiếng Anh tại các trường THPT huyện Thăng Bình tỉnh Quảng Nam.

Chương 3: Biện pháp quản lý HĐDH Tiếng Anh tại các trường THPT huyện Thăng Bình tỉnh Quảng Nam.

CHƯƠNG 1

CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC TIẾNG ANH Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG

1.1. TỔNG QUAN NGHIÊN CỨU VẤN ĐỀ

Từ nửa sau của thế kỷ XX, các nước trên thế giới đều nhận ra rằng sự cùng tồn tại hòa bình phụ thuộc vào việc hợp tác chặt chẽ giữa các quốc gia, sự coi trọng nhau như là những đối tác bình đẳng. Việc giao tiếp và trao đổi thông tin nhằm tăng cường hiểu biết giữa các nền kinh tế, xã hội và văn hóa đa dạng trở thành nền tảng cơ bản cho sự phát triển những chiến lược chung vì lợi ích của tất cả.

Nắm bắt tình hình trên, Đảng và Nhà nước đã đưa ra nhiều chỉ thị, quyết định và hướng dẫn nhằm nâng cao chất lượng quản lý HĐDH ngoại ngữ nói chung và HĐDH tiếng Anh nói riêng. Trong hướng nghiên cứu về quản lý HĐDH trong nhà trường hiện nay một số đề tài đã được nghiên cứu. Các tác giả và công trình nghiên cứu đã nghiên cứu thực trạng về nhiều vấn đề có liên quan đến dạy học tiếng Anh và đề xuất một số biện pháp rất khả thi. Ở Quảng Nam cũng có nhiều đề tài nghiên cứu về PPDH, về đào tạo đội ngũ cán bộ GV, về quản lý đổi mới PPDH, về biện pháp nâng cao chất lượng dạy học, về quản lý đội ngũ tổ trưởng chuyên môn, về công tác giáo dục môi trường. Nhìn chung các đề tài trên đều hướng về việc phân tích quản lý HĐDH nói chung và phân ngành nói riêng. Song trong các công trình nghiên cứu, các tác giả chưa đi sâu nghiên cứu thực trạng và đề xuất biện pháp quản lý hoạt động dạy, hoạt động học và các điều kiện hỗ trợ HĐDH ở các trường THPT một cách thiết thực theo yêu cầu hiện nay và phù hợp với điều kiện thực tế của tỉnh Quảng Nam.

Vì vậy, chúng tôi cho rằng việc nghiên cứu thực trạng, xác lập các biện pháp quản lý HĐDH tiếng Anh ở các trường THPT huyện Thăng Bình nói riêng và các trường THPT tỉnh Quảng Nam nói chung là rất cần thiết, nó góp phần nâng cao chất lượng dạy học trong nhà trường, đáp ứng được yêu cầu giáo dục của tỉnh nhà nói riêng và mục tiêu giáo dục THPT nói chung.

1.2. CÁC KHÁI NIỆM CHÍNH CỦA ĐỀ TÀI

1.2.1. Quản lý, Quản lý giáo dục, Quản lý nhà trường

a. Quản lý

b. Quản lý giáo dục

c. Quản lý nhà trường

1.2.2. Hoạt động dạy học

a. Khái niệm về hoạt động dạy học

b. Các thành tố của hoạt động dạy học

1.2.3. Quản lý hoạt động dạy học

1.3. HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC TIẾNG ANH TRONG TRƯỜNG THPT

1.3.1. Bản chất của hoạt động dạy học Tiếng Anh

HĐDH tiếng Anh là hoạt động cùng nhau giữa thầy và trò, trong đó thầy tổ chức, điều khiển hoạt động nhận thức của học sinh (HS) nắm vững tri thức khoa học phổ thông, cơ bản, hiện đại, phù hợp với thực tiễn; HS độc lập, tự giác lĩnh hội các tri thức, kỹ năng, kỹ xảo ngôn ngữ, hình thành năng lực lời nói tiếng Anh làm công cụ giao tiếp ngoài tiếng mẹ đẻ.

1.3.2. Cấu trúc hoạt động dạy học Tiếng Anh

a. Mục tiêu HĐDH tiếng Anh trong trường THPT

b. Nội dung dạy học Tiếng Anh trong trường THPT

c. PPDH Tiếng Anh trong trường THPT

d. Hình thức tổ chức dạy học Tiếng Anh trong trường THPT

e. Phương tiện dạy học Tiếng Anh trong trường THPT

1.3.3. Yêu cầu dạy học Tiếng Anh trong giai đoạn hiện nay

1.4. QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC TIẾNG ANH TRONG TRƯỜNG THPT

Theo lý thuyết Phương pháp sư phạm tương tác (PPSPTT), hoạt động dạy học là sự tương tác giữa người học, người dạy và môi trường. PPSPTT nhìn nhận ba tác nhân cơ bản tham gia vào hoạt động sư phạm là người học, người dạy và môi trường. Mỗi tác nhân có thao tác riêng: người học - học, người dạy - hướng dẫn, môi trường - ảnh hưởng. Ba tác nhân này luôn quan hệ với nhau sao cho mỗi tác nhân hoạt động và phản ứng dưới ảnh hưởng của hai tác nhân kia và nhờ đó tạo thành một tập hợp liên kết chặt chẽ.

1.4.1. Quản lý hoạt động dạy của GV

a. Quản lý thực hiện mục tiêu, nội dung dạy học

b. Quản lý thực hiện phương pháp dạy học

c. Quản lý hình thức tổ chức HĐDH

d. Quản lý việc bồi dưỡng nâng cao năng lực dạy học của

GV

1.4.2. Quản lý hoạt động học của HS

a. Quản lý việc xây dựng thái độ, tình cảm và động cơ học tập cho HS

b. Quản lý hoạt động học tập trên lớp của HS

c. Quản lý hoạt động tự học của HS

1.4.3. Quản lý môi trường dạy học

a. Quản lý đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ HĐDH

b. Quản lý công tác xây dựng bầu không khí tâm lý tích cực ở lớp học, trường học

c. Quản lý thực hiện chế độ, chính sách với GV, HS

d. Quản lý công tác phối hợp giữa Tổ chuyên môn với giáo viên chủ nhiệm lớp và các tổ chức khác trong nhà trường

TIỂU KẾT CHƯƠNG 1

Quản lý dạy học tiếng Anh ở trường THPT là quản lý mục tiêu và nội dung dạy học tiếng Anh, quản lý việc thực hiện chương trình, nội dung SGK, quản lý về đào tạo và bồi dưỡng GV dạy tiếng Anh, quản lý về CSVC, thiết bị và ĐDDH, quản lý về KT-ĐG môn tiếng Anh trong trường THPT nhằm làm sao cho QTDH tiếng Anh trong nhà trường tiến hành một cách có hiệu quả.

CHƯƠNG 2

THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN TIẾNG ANH TẠI CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN THĂNG BÌNH TỈNH QUẢNG NAM

2.1. KHÁI QUÁT VỀ GIÁO DỤC THPT HUYỆN THĂNG BÌNH TỈNH QUẢNG NAM

2.1.1. Khái quát về điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội huyện Thăng Bình

Thăng Bình là một huyện nằm giữa tỉnh Quảng Nam, có tọa độ địa lý 15⁰30' đến 15⁰59' vĩ độ Bắc và từ 108⁰07' đến 108⁰30' kinh độ Đông. Phía bắc giáp huyện Quế Sơn và Duy Xuyên, phía nam giáp thành phố Tam Kỳ và huyện Phú Ninh, phía đông giáp biển Đông, phía tây giáp huyện Tiên Phước và Hiệp Đức. Huyện Thăng Bình có 21 xã và 1 thị trấn, trong đó có 2 xã đặc biệt khó khăn và 8 xã bãi ngang ven biển; có tổng diện tích đất đai là 384,75 km².

- Về lĩnh vực kinh tế:

Huyện Thăng Bình có tổng số dân hơn 192 ngàn người, phần lớn người dân sống bằng nông nghiệp (tỉ lệ 86,5% dân số toàn huyện), một bộ phận nhỏ sống bằng ngành nghề ngư nghiệp, thương mại và dịch vụ; công nghiệp và tiểu thủ công nghiệp phát triển chậm.

- Về lĩnh vực văn hóa, xã hội:

Văn hóa xã hội tiếp tục được quan tâm và có bước phát triển, các cấp chính quyền đã tích cực triển khai và thực hiện có kết quả các giải pháp về đảm bảo an sinh xã hội, các đối tượng chính sách.

2.1.2. Sự phát triển giáo dục của huyện Thăng Bình tỉnh Quảng Nam

a. Về qui mô, số lượng HS THPT

Mạng lưới trường lớp đã được củng cố, phát triển và bố trí tương đối hợp lý ở địa bàn. Có thể thấy quy mô giáo dục của huyện trong những năm gần đây đã không ngừng phát triển.

b. Về đội ngũ CBQL

Đội ngũ CBQL ngày càng phát triển về số lượng và chất lượng góp phần nâng cao chất lượng quản lý HĐDH.

c. Về đội ngũ GV tiếng Anh

Về đội ngũ GV tiếng Anh ở các trường huyện Thăng Bình đảm bảo về số lượng, đáp ứng trình độ chuyên môn đạt và trên chuẩn. Tuy nhiên, số lượng giáo viên trên chuẩn còn thấp.

d. Về HS THPT

Đa số những HS giỏi tiếng Anh cấp THCS của huyện Thăng Bình đều thi vào trường chuyên. Một số HS khá tự chọn môn tiếng Anh để học như một định hướng cho việc thi vào đại học sau này còn rất ít. Ngoài hai đối tượng trên, học sinh học tiếng Anh chưa tốt.

2.2. KHÁI QUÁT QUÁ TRÌNH KHẢO SÁT

2.2.1. Xây dựng các mẫu phiếu khảo sát

2.2.2. Chọn mẫu khảo sát

2.2.3. Tổ chức khảo sát

2.2.4. Xử lý số liệu và viết báo cáo kết quả khảo sát

2.3. THỰC TRẠNG HĐDH MÔN TIẾNG ANH TẠI CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN THĂNG BÌNH TỈNH QUẢNG NAM

2.3.1. Nhận thức của GV và HS THPT về môn Tiếng Anh

a. Nhận định của GV và HS về độ khó của nội dung kiến thức tiếng Anh

b. Nhận định của GV và HS về độ khó của các kỹ năng ngôn ngữ

2.3.2. Thực trạng hoạt động giảng dạy môn Tiếng Anh của

GV

a. Về hình thức tổ chức dạy học

Phần lớn các trường đều tổ chức cho HS học tiếng Anh theo chương trình Ban cơ bản với chủ đề tự chọn bám sát hoặc nâng cao.

b. Về phương pháp giảng dạy của GV

100% GV đã giảng dạy theo phương pháp mới; song việc ứng dụng CNTT trong giảng dạy lại rất hạn chế - chỉ có 32,3% GV thường xuyên ứng dụng CNTT vào soạn giảng; số còn lại (55,2%) chỉ ứng dụng CNTT trong các giờ thao giảng hoặc thi GV dạy giỏi.

c. Về năng lực của GV

Có trên 50% GV thành thạo khá về kỹ năng sử dụng phần mềm CNTT; sử dụng các TBDH, phương tiện kỹ thuật hiện đại; thực hiện kỹ năng soạn giảng bằng phần mềm Powerpoint kết hợp với phần mềm phù hợp đặc trưng bộ môn, trong khi đó vẫn còn 10,5% GV chưa đạt kỹ năng này. Có 35% GV có khả năng sử dụng tiếng Anh trên lớp tốt, 20,5% GV đạt mức độ khá.

d. Về đổi mới phương pháp kiểm tra đánh giá kết quả học tập của HS

- ❖ *Về cách thức tổ chức KT-ĐG HS*
- ❖ *Về hình thức đề kiểm tra*
- ❖ *Về nội dung đề kiểm tra*

2.3.3. Thực trạng hoạt động học tập môn Tiếng Anh của HS

a. Về tình cảm đối với môn học và thái độ học tập trên lớp của HS

Phần lớn HS chưa xác định được mục đích và động cơ học tập nên dẫn đến không có thái độ đúng đắn đối với môn học, chỉ học tiếng Anh như một môn học bắt buộc trong chương trình.

b. Về phong trào học tiếng Anh ở các trường THPT

Phong trào học tiếng Anh ở các trường chưa thật sự sôi nổi. Có 52,3% ý kiến cho là bình thường và chiếm tỷ lệ cao nhất.

c. Về động cơ học tiếng Anh của HS

Phần lớn HS học tiếng Anh như một môn học bắt buộc mà chưa thấy được mục đích của việc học tiếng Anh như yêu cầu mục tiêu đề ra, chưa hình thành động cơ học tập đúng đắn.

d. Về phương pháp học tập và thời gian tự học của HS

Từ việc chưa có tình cảm, thái độ và động cơ học tập đúng đắn đã dẫn đến kết quả chưa tốt về kỹ năng tự học. Những kỹ năng như làm việc độc lập với sách, kỹ năng tìm kiếm thông tin qua sách báo, tài liệu, kỹ năng khai thác Internet...vẫn còn rất hạn chế.

e. Về kết quả học tập của HS

Kết quả học tập của HS có chiều hướng phát triển tăng dần từ khối 10 đến khối 11 và đến khối 12, song bên cạnh đó vẫn còn 26,2% HS có kết quả học tập yếu và 1,2% HS bị xếp loại kém.

2.3.4. Thực trạng môi trường dạy học môn Tiếng Anh

a. Về đầu tư cơ sở vật chất phục vụ HĐDH tiếng Anh

BGH nhà trường rất quan tâm đến việc trang bị CSVC, TBDH cho GV và HS có điều kiện dạy - học tốt nhất. Tuy nhiên việc tổ chức cho GV tự làm và sử dụng ĐDDH chưa được quan tâm, việc khai thác mạng Internet cho việc học tiếng Anh, việc sử dụng máy tính cho việc soạn giảng chưa thường xuyên và đem lại hiệu quả.

b. Về việc xây dựng môi trường dạy học

Việc xây dựng môi trường dạy học như tranh thủ sự ủng hộ của cha mẹ HS, chính quyền địa phương, các tổ chức có liên quan trong việc tổ chức dạy học và tổ chức các hoạt động nhằm khuyến khích và tạo môi trường tiếng được thực hiện nhưng kết quả chưa tốt và cần được quan tâm hơn.

2.4. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HDDH MÔN TIẾNG ANH TẠI CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN THĂNG BÌNH TỈNH QUẢNG NAM

2.4.1. Nhận thức về tầm quan trọng của các nội dung quản lý HDDH Tiếng Anh trong nhà trường của HT và GV

100% CBQL và GV cho là những nội dung quản lý HDDH như quản lý hoạt động dạy của GV, quản lý hoạt động học của HS và quản lý môi trường dạy học là rất quan trọng và quan trọng.

2.4.2. Thực trạng quản lý hoạt động giảng dạy tiếng Anh của GV

a. Thực trạng quản lý công tác lập kế hoạch dạy học và thực hiện nội dung chương trình

Kết quả điều tra cho thấy CBQL và GV đã nhận thức đúng về tầm quan trọng của việc lập kế hoạch và thực hiện chương trình, vì thế cho nên mức độ thực hiện rất thường xuyên và thường xuyên chiếm 83,6% và kết quả tốt chiếm 83,8%.

b. Thực trạng quản lý quá trình thực hiện đổi mới PPDH

Nội dung thực hiện qui định hướng dẫn của Bộ GD&ĐT về đổi mới PPDH đã được chú trọng, song kết quả thực hiện chưa cao do việc thực hiện chưa thường xuyên và tích cực.

c. Thực trạng quản lý hồ sơ chuyên môn, nề nếp dạy học và sinh hoạt của tổ chuyên môn

Nhìn chung việc quản lý hồ sơ chuyên môn, nề nếp dạy học và sinh hoạt của tổ chuyên môn được các CBQL thực hiện thường xuyên nhưng kết quả đạt được thấp hơn so với mức độ thực hiện ở tất cả các nội dung.

d. Thực trạng quản lý công tác KT-ĐG kết quả học tập tiếng Anh của HS

Việc quản lý tổ chức KT-ĐG đúng qui chế và nội dung quản lý việc chấm bài, trả bài kiểm tra thường xuyên, định kỳ được thực hiện thường xuyên, song việc đổi mới KT-ĐG chưa đạt hiệu quả.

e. Thực trạng quản lý công tác đào tạo bồi dưỡng nâng cao năng lực dạy học của GV

CBQL và GV ở các trường thường xuyên thực hiện các nội dung quản lý nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ và nâng cao năng lực dạy học của GV. Song việc xây dựng kế hoạch GV đi học sau đại học chuyên ngành tiếng Anh và quản lý việc triển khai thực hiện đề án dạy học ngoại ngữ 2008 - 2020 có thực hiện nhưng chưa thường xuyên và kết quả chưa đạt.

2.4.3. Thực trạng quản lý hoạt động học tập môn tiếng Anh của HS

a. Thực trạng quản lý công tác xây dựng thái độ, tình cảm và động cơ học tập cho HS

Qua kết quả điều tra cho thấy phần lớn CBQL và GV đã rất thường xuyên và thường xuyên thực hiện quản lý việc xây dựng tình cảm, thái độ và động cơ học tập cho HS song kết quả thực hiện các nội dung này chưa cao.

b. Thực trạng quản lý việc thực hiện nội qui, qui chế học tập trên lớp và tự học ở nhà của HS

Qua kết quả điều tra cho thấy nội dung quản lý việc thực hiện nội qui, qui chế giờ học trên lớp được các CBQL và GV thực hiện thường xuyên và đạt kết quả cao nhất trong các nội dung, song nội dung quản lý việc hướng dẫn HS tự học ở nhà và khuyến khích HS tham gia các hoạt động hỗ trợ học tập còn hạn chế.

2.4.4. Thực trạng quản lý môi trường dạy học môn tiếng Anh

a. Thực trạng quản lý công tác tăng cường đầu tư CSVC, trang thiết bị phục vụ HĐDH

Việc quản lý tăng cường đầu tư CSVC, trang thiết bị phục vụ HĐDH ở các trường đã được thực hiện tương đối khá, song nội dung quản lý tổ chức thi tự làm và sử dụng ĐDDH và khai thác việc sử dụng đồ dùng thì lại chưa đạt mức trung bình.

b. Thực trạng quản lý công tác xây dựng môi trường dạy học

Về công tác xây dựng môi trường dạy học, các CBQL có quan tâm, song việc tổ chức các hoạt động mang đặc thù tiếng Anh để tạo môi trường tiếng cho HS và xây dựng mối quan hệ với chính quyền địa phương và các tổ chức có liên quan thì chỉ đạt mức trung bình.

2.5. ĐÁNH GIÁ CHUNG VỀ THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HĐDH MÔN TIẾNG ANH TẠI CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN THĂNG BÌNH TỈNH QUẢNG NAM

2.5.1. Điểm mạnh

Đội ngũ CBQL có năng lực sư phạm và phẩm chất chính trị tốt, có uy tín trong tập thể sư phạm, có nhận thức đúng đắn về sự cần thiết và tầm quan trọng của việc quản lý HĐDH. Chất lượng đội ngũ GV tiếng Anh có dấu hiệu đi lên. Đối tượng HS THPT hầu hết có điều kiện về vật chất, phương tiện cũng như sự hỗ trợ của cha mẹ HS về nhiều phương diện. Điều kiện phục vụ HĐDH tiếng Anh có phần phong phú và đa dạng hơn.

2.5.2. Điểm yếu

Việc nhận thức và thái độ, động cơ học tập của HS chưa cao. Việc tổ chức và hưởng ứng các cuộc thi, hội thảo chưa được quan tâm. Việc tổ chức bồi dưỡng và tự bồi dưỡng cho GV còn hạn chế.

2.5.3. Thời cơ

Được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước. Chất lượng đội ngũ CBQL và GV tiếng Anh đã được từng bước nâng lên. Chính

sách hỗ trợ, tạo động lực để đội ngũ CBQL và GV tham gia học tập nâng chuẩn của địa phương được quan tâm. Xu hướng phát triển của xã hội tạo động cơ tích cực cho HS.

2.5.4. Thách thức

CSVC dạy học môn tiếng Anh còn thiếu. Nhận thức về tầm quan trọng của tiếng Anh đối với nhu cầu xã hội và việc làm chưa cao. Cơ hội sử dụng lao động có trình độ tiếng Anh còn ít.

TIỂU KẾT CHƯƠNG 2

Nhìn chung, việc dạy học và quản lý dạy học tiếng Anh tại các trường THPT huyện Thăng Bình trong những năm qua, đặc biệt là ba năm trở lại đây đã đạt được một số kết quả nhất định. CBQL các trường đã sử dụng nhiều biện pháp quản lý vào việc quản lý HDDH tiếng Anh; thường xuyên thực hiện nhiều hoạt động phục vụ công tác quản lý, song kết quả thực hiện chưa tương xứng với mức độ nhận thức và mức độ thực hiện; do đó mà hiệu quả quản lý HDDH môn tiếng Anh chưa cao.

CHƯƠNG 3

BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN TIẾNG ANH TẠI CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN THĂNG BÌNH TỈNH QUẢNG NAM

3.1. CÁC NGUYÊN TẮC ĐỀ XUẤT BIỆN PHÁP QUẢN LÝ

3.1.1. Nguyên tắc tính hệ thống

3.1.2. Nguyên tắc tính thực tiễn

3.1.3. Nguyên tắc tính hiệu quả

3.1.4. Nguyên tắc tính đồng bộ

3.2. CÁC BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HĐDH MÔN TIẾNG ANH TẠI CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN THĂNG BÌNH TỈNH QUẢNG NAM

3.2.1. Nhóm biện pháp tăng cường quản lý hoạt động dạy của GV

a. Tăng cường quản lý công tác lập kế hoạch và thực hiện nội dung chương trình

** Mục tiêu của biện pháp*

Tập trung được sự chú ý và cố gắng của mọi người vào mục tiêu đã được xây dựng, giúp cho họ có định hướng trước về nội dung cụ thể và chi tiết cho từng đối tượng người học.

** Nội dung của biện pháp*

- Kế hoạch của nhà trường
- Kế hoạch của tổ chuyên môn.
- Kế hoạch cụ thể của cá nhân GV

b. Chỉ đạo đổi mới PPDH một cách tích cực và thường xuyên

** Mục tiêu của biện pháp*

Quản lý đổi mới PPDH một cách thường xuyên và tích cực nhằm đáp ứng các yêu cầu, nhiệm vụ mới của hoạt động giảng dạy tiếng Anh; từng bước làm cho hoạt động giảng dạy tiếng Anh phù hợp với yêu cầu của xã hội, đáp ứng được nguyện vọng của người học.

** Nội dung của biện pháp*

Việc đổi mới phải thường xuyên, tích cực từ phía CBQL, GV và HS tạo ra một hệ thống thúc đẩy HĐDH. Mọi phương pháp đều phải nhằm tích cực hoá hoạt động học tập của học sinh, phát huy tính chủ động sáng tạo và năng lực tự học, tự nghiên cứu của học sinh, đó là phương pháp dạy học tích cực, lấy học sinh làm trung tâm.

c. Đổi mới phương pháp quản lý hồ sơ chuyên môn, nề nếp dạy học và sinh hoạt của tổ chuyên môn

** Mục tiêu của biện pháp*

Nhằm nâng cao chất lượng giờ dạy, nâng cao chất lượng nội dung sinh hoạt tổ chuyên môn, tạo điều kiện cho GV trao đổi chuyên môn, phương pháp giảng dạy một cách có hiệu quả.

** Nội dung của biện pháp*

- *Đổi mới quản lý việc chuẩn bị bài giảng và thực hiện hồ sơ chuyên môn của GV tiếng Anh*
- *Đổi mới quản lý nề nếp giờ lên lớp của GV*
- *Đổi mới quản lý sinh hoạt tổ chuyên môn*

d. Tăng cường đổi mới quản lý công tác KT-ĐG kết quả học tập tiếng Anh của HS

** Mục tiêu của biện pháp*

Nhằm nắm được trình độ, sức học của HS để tự kiểm tra được hiệu quả các PPDH của mình để điều chỉnh việc dạy học cho phù hợp hơn, giúp cho việc dạy học tiếng Anh thực chất đi vào chiều sâu, dần dần nâng cao chất lượng dạy học.

** Nội dung của biện pháp*

- *Đổi mới hình thức KT-ĐG*
- *Đổi mới nội dung KT-ĐG*
- *Đổi mới phương pháp KT-ĐG*
- *Đổi mới cách chấm bài, đánh giá kết quả chất lượng HS.*

HS.

e. Chú trọng việc đào tạo và bồi dưỡng chuyên môn, năng lực dạy học của đội ngũ GV tiếng Anh

** Mục tiêu của biện pháp*

Xây dựng đội ngũ nhằm đáp ứng yêu cầu về số lượng, nâng cao chất lượng, trình độ chuyên môn và nghiệp vụ sư phạm cho GV tiếng Anh góp phần nâng cao chất lượng dạy học tiếng Anh.

❖ Nội dung của biện pháp

- *Bồi dưỡng nâng cao chuyên môn nghiệp vụ*
- *Bồi dưỡng nâng cao năng lực dạy học*
- *Bồi dưỡng và nâng cao năng lực ứng dụng CNTT,*

sử dụng thiết bị hiện đại

3.2.2. Nhóm biện pháp quản lý hoạt động học của HS

a. Chú trọng xây dựng thái độ, tình cảm và động cơ học tập cho HS

** Mục tiêu của biện pháp*

Giúp HS có thái độ tình cảm, xác định đúng động cơ và mục đích của việc học tập, nâng cao chất lượng học tiếng Anh.

** Nội dung của biện pháp*

- *Giáo dục thái độ, tình cảm và nhận thức đối với môn học*
- *Xây dựng động cơ học tập*

b. Tăng cường quản lý việc thực hiện nội qui, qui chế học tập trên lớp và tự học ở nhà của HS

**** Mục tiêu của biện pháp***

Nhằm bồi dưỡng, rèn luyện phương pháp, kỹ năng tự học, có khả năng tìm tòi và tiếp thu tri thức một cách tích cực, chủ động sáng tạo.

**** Nội dung của biện pháp***

- *Quản lý việc thực hiện nội qui, qui chế học tập trên lớp*
- *Bồi dưỡng phương pháp tự học ở nhà của HS*

3.2.3. Nhóm biện pháp quản lý môi trường dạy học tiếng Anh

a. Tăng cường đầu tư CSVC, trang thiết bị phục vụ HĐDH tiếng Anh

**** Mục tiêu của biện pháp***

Đầu tư CSVC và thiết bị phục vụ giảng dạy môn tiếng Anh nhằm nâng cao hiệu quả dạy học tiếng Anh.

**** Nội dung của biện pháp***

- *Đầu tư CSVC, mua sắm trang thiết bị*
- *Chú trọng việc tự làm ĐDDH*
- *Bồi dưỡng kỹ năng sử dụng trang thiết bị và khai thác trang thiết bị có hiệu quả*

b. Chú trọng quản lý công tác xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh

**** Mục tiêu của biện pháp***

Giúp HS và GV có được môi trường tốt để dạy và học tiếng Anh, tạo ra môi trường giao tiếp.

**** Nội dung của biện pháp***

Xây dựng bầu không khí làm việc tích cực, đoàn kết, nhất trí cao, thân thiện, cởi mở, gắn kết giữa tập thể CBQL, GV, nhân viên và HS, tạo động lực thúc đẩy HDDH đem lại hiệu quả giao tiếp.

3.3. MỐI QUAN HỆ GIỮA CÁC NHÓM BIỆN PHÁP QUẢN LÝ

Các biện pháp quản lý HDDH tiếng Anh được nêu trên có mối quan hệ chặt chẽ với nhau, bổ sung, hỗ trợ nhau; có tính thống nhất, đồng bộ tuân thủ việc quản lý các thành tố của QTDH.

3.4. KHẢO SÁT TÍNH CẤP THIẾT VÀ TÍNH KHẢ THI CỦA CÁC BIỆN PHÁP QUẢN LÝ

Từ kết quả khảo nghiệm, cho thấy các biện pháp đề xuất đều được đánh giá trên mức độ cần thiết và khả thi ($2,20 \leq \bar{X} \leq 2,65$).

3.5. KẾT QUẢ BƯỚC ĐẦU ÁP DỤNG CÁC BIỆN PHÁP TẠI CƠ SỞ

Qua số liệu thống kê cho thấy, tuy con số thay đổi về tỷ lệ HS đạt điểm từ trung bình trở lên không lớn song đối với một trường có HS đầu vào lớp 10 thấp so với các trường khác thì đây là một thành tích đáng kể. Số HS đạt điểm Giỏi, Khá, Trung bình tăng trong khi đó số HS đạt điểm Yếu giảm, song một điều cần lưu ý là có khoảng 10% bị xếp loại học lực kém, những HS này do tuyển sinh đầu vào của trường thiếu chỉ tiêu nên chất lượng rất thấp.

TIÊU KẾT CHƯƠNG 3

Trước thực trạng HDDH tiếng Anh hiện nay ở tỉnh Quảng Nam nói chung và ở các trường THPT huyện Thăng Bình nói riêng; qua nghiên cứu thực trạng quản lý HDDH của CBQL ở các trường chúng tôi đã đề xuất 3 nhóm biện pháp với 9 biện pháp cụ thể. Qua khảo sát tính cần thiết và tính khả thi, các biện pháp được hầu hết

chuyên viên, CBQL và GV đánh giá là cần thiết và khả thi. Để đánh giá hiệu quả của các biện pháp, trong thời gian nghiên cứu chúng tôi đã thử nghiệm một số nội dung của các biện pháp tại cơ sở giáo dục mà tôi đang công tác. Kết quả bước đầu cho thấy các biện pháp đề xuất đã đem lại một số kết quả khả quan trong HDDH tiếng Anh của nhà trường. Chúng tôi cho rằng các biện pháp đề xuất sẽ đem lại kết quả cao hơn nhiều nếu được áp dụng một cách có hệ thống và trong khoảng thời gian nhất định.

KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

1. KẾT LUẬN

Từ kết quả nghiên cứu, chúng tôi rút ra một số kết luận chung như sau:

- Quản lý HDDH tiếng Anh ở trường THPT là quản lý mục tiêu và nội dung dạy học tiếng Anh, quản lý việc thực hiện chương trình, nội dung SGK, quản lý về đào tạo và bồi dưỡng GV dạy tiếng Anh, quản lý về phương pháp giảng dạy tiếng Anh trên lớp và hướng dẫn hoạt động tự học ở nhà của HS qua các phương tiện khác nhau, quản lý về CSVC, thiết bị và ĐDDH, quản lý về KT-ĐG môn tiếng Anh trong trường THPT và đặc biệt là quản lý quá trình xây dựng môi trường dạy học và nâng cao nhận thức của người dạy, người học và toàn thể hội đồng sư phạm cũng như các lực lượng hỗ trợ khác của xã hội nhằm tạo ra một hệ thống quản lý đồng bộ cùng thúc đẩy HDDH tiến hành một cách có hiệu quả.

- Qua khảo sát thực trạng cho thấy công tác quản lý dạy học của CBQL các trường THPT huyện Thăng Bình tỉnh Quảng Nam trong những năm qua đã góp phần đưa hoạt động của nhà trường vào nề nếp, chất lượng dạy và học ngày càng được nâng cao. Tuy nhiên,

vẫn còn tồn tại nhiều vấn đề đòi hỏi người CBQL phải suy nghĩ, tìm những biện pháp hiệu quả, phù hợp với thực tế của nhà trường để đưa công tác dạy và học của trường mỗi ngày một tốt hơn.

- Trên cơ sở thực trạng, chúng tôi đã đề ra được 3 nhóm biện pháp với 9 biện pháp cụ thể. Toàn bộ 3 nhóm biện pháp mà luận văn nêu ra được xem là một hệ thống; trong đó, mỗi nhóm biện pháp bao gồm các biện pháp cụ thể; các biện pháp trong hệ thống có mối quan hệ hữu cơ với nhau, vận động trong sự ràng buộc lẫn nhau, đan xen vào nhau, kết nối với nhau tạo nên sự thống nhất trong quá trình quản lý HĐDH tại các trường THPT. Mỗi biện pháp có tính độc lập tương đối về mục tiêu, nội dung, cách tổ chức thực hiện cũng như khả năng phát huy trong từng thời điểm, từng hoàn cảnh cụ thể cũng khác nhau. Tuy vậy, chúng sẽ phát huy tối đa khi được vận dụng một cách đồng bộ, linh hoạt và sáng tạo theo từng hoàn cảnh cụ thể của mỗi cơ sở giáo dục. Để HĐDH tiếng Anh ở các trường THPT huyện Thăng Bình tỉnh Quảng Nam ngày càng có hiệu quả cao hơn, các CBQL cần thực hiện đồng bộ các biện pháp đã nêu. Người HT cần nắm rõ các đặc điểm trên trong quá trình thực hiện các biện pháp để thúc đẩy tiến trình HĐDH tiếng Anh của nhà trường trong giai đoạn hiện nay.

2. KHUYẾN NGHỊ

Từ những kết luận trên, để góp phần nâng cao chất lượng và hiệu quả của HĐDH tiếng Anh tại các trường THPT huyện Thăng Bình tỉnh Quảng Nam, chúng tôi đề xuất một số khuyến nghị sau:

2.1. Đối với Bộ GD&ĐT

- Chỉ đạo tập trung xây dựng chương trình, nội dung giảng dạy tiếng Anh cho bậc THPT một cách phù hợp, không nên quá nặng về kiến thức cũng như vốn từ vựng thụ động mà tập trung vào nâng cao tính giao tiếp, kích thích người học sử dụng tiếng Anh một cách thực

sự. Chú trọng tính liên thông về chương trình từ cấp tiểu học đến THCS đến THPT và sự dần trải kiến thức một cách hợp lý trong 3 khối lớp 10, 11 và 12.

- Chỉ đạo việc thay đổi các hình thức kiểm tra đánh giá ở cấp THPT đối với đặc thù môn tiếng Anh; đề xuất những hình thức thi tuyển và yêu cầu đầu vào ở bậc Đại học, Cao đẳng, dạy nghề đối với môn tiếng Anh nhằm tạo động cơ học tập cho HS THPT và nâng cao chất lượng học tiếng Anh ở bậc Đại học, Cao đẳng.

2.2. Đối với Sở GD&ĐT Quảng Nam

- Có sự chỉ đạo nhất quán về các nội dung quản lý HDDH tiếng Anh cho toàn thể các trường THPT và thường xuyên có kế hoạch KT-ĐG kết quả thực hiện của các trường để kịp thời điều chỉnh cũng như tuyên dương những trường thực hiện tốt và tổ chức trao đổi kinh nghiệm giữa các trường.

- Phát huy công thông tin điện tử của Sở để GV có thể trao đổi các thông tin về đổi mới PPDH. Xây dựng kho tài nguyên các giáo án điện tử, thư viện TBDH điện tử phục vụ đổi mới PPDH. Tổ chức các cuộc thi làm ĐDDH và nhân rộng những đồ dùng có hiệu quả cao để sử dụng trong giảng dạy.

- Đầu tư trang thiết bị và ĐDDH cần thiết cho HDDH tiếng Anh cũng như kinh phí cho các hoạt động khác hỗ trợ cho HDDH tiếng Anh trong trường THPT để nâng cao chất lượng dạy học.

2.3. Đối với CBQL của các trường THPT huyện Thăng Bình

- Phải nắm vững được mục tiêu cụ thể trong chương trình giảng dạy môn tiếng Anh, không ngừng học tập nhằm nâng cao trình độ chuyên môn và quản lý, nhất là quản lý HDDH tiếng Anh theo đề án “*Dạy và học ngoại ngữ trong hệ thống giáo dục quốc dân giai đoạn 2008 - 2020*”.

- Phải dựa trên tổ chức để quản lý con người và công việc; làm cho mọi thành viên trong nhà trường từ CB, đến GV, nhân viên và HS đều đồng lòng và đồng viên, kích thích lẫn nhau trở thành một nội dung cơ bản của công tác quản lý; phải biến những yêu cầu của nhà trường thành nhu cầu của bản thân mỗi GV tạo nên động lực của HĐDH.

- Đề cao trách nhiệm của đội ngũ GV trong môi trường sư phạm thân thiện và phát huy được vai trò tích cực học tập của HS. Việc áp dụng PPDH tích cực là giải pháp có tầm quan trọng đối với việc nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện của nhà trường.

- Chú trọng công tác tuyên truyền, giáo dục cũng như động viên khuyến khích HS thông qua các hoạt động NGLL; tranh thủ sự ủng hộ của cha mẹ HS cũng như các tổ chức, ban ngành có liên quan trong công tác tạo môi trường học tập.